ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

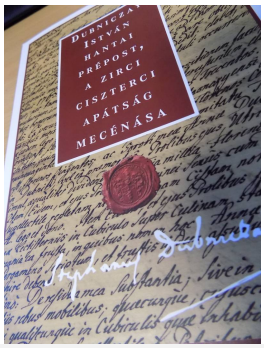
Új folyam 1. évf. 7. szám | Ára: 200 Ft | Megjelenik havi két alkalommal | 2018. november 10.

J, MINT JÓTÉKONYSÁG

Cipősdoboz Akció

Karitász Délután

EGY KÖNYV KULISSZATITKAI

Dr. Vida Beáta történészt kérdeztük a Dubniczay-féle kutatómunkáról *(4. oldal)*

SZENT MÁRTON ÜNNEPE

A Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház programajánlója a jeles nap alkalmából *(5. oldal)*

Zircen is megemlékezést tartottak a nemzeti gyásznapon

November 4-én az esti szentmisét követően az Apátság udvarában gyülekeztek azok, akik egy-egy mécsessel kezükben az 56'-os emlékkőhöz vezető séta után fejet hajtottak az 1956-os hősök és mártírok előtt.

Nemzeti himnuszunk eléneklése után az emlékezőket *Csaba Lilla*, az ünnepséget szervező intézmény, *a* Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB munkatársa köszöntötte.

A megemlékezés jegyében *Holecz Tibor* középiskolai tanár (képünkön) osztotta meg gondolatait a jelenlévőkkel. Visszaemlékezésében a történelmi eseményeket idézte fel: „1956. november 4-én indult a kivívott szabadság megsemmisítésére a szovjet támadás, amelyben 75 ezer katona vett részt. A támadás részben váratlanul érte az országot. November 4-ig jelentős eredmények születtek, emiatt sokan bíztak benne, hogy győzhet a forradalom. Nagy Imre miniszterelnök nemzeti demokratikus mozgalomnak minősítette az eseményeket és bejelentette, hogy hazánk kilép a Varsói Szerződésből. Létrejött a többpártrendszer, sajtószabadság; többpárti, koalíciós kormány alakult Nagy Imre vezetésével. A miniszterelnök rendeletben oszlatta fel az ÁVH-t." *(Folytatás a 3. oldalon)*

Ülésezett a képviselő-testület

Rendeleteket vizsgált felül és projektekkel kapcsolatos döntéseket is hozott Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete októberi rendes ülésén. Rendeletben szabályozza az önkormányzat a jövőben a közterületi alkotások elhelyezésének rendjét. *(3. oldal)*

KÖZMEGHALLGATÁS

November 15. (csütörtök), 17.00 - Városháza

Véget ért egy fejezet, kezdődik egy másik

Új egyesületben folytatja a pályafutását *Kaufmann Krisztián* zirci dartsos, aki több mint húsz éven keresztül szolgálta a „Wings" Dart Clubot, s városunk egyik legeredményesebb sportolójává nőtte ki magát. *(8. oldal)*

Körkérdés: Hogyan kezeli otthon a zöldhulladékot?

Szalay Attiláné (nyugdíjas):

– Évek óta mindent komposztálok az önkormányzattól kapott és a saját készíttetésű két ládámban, emellett hálás vagyok a kedves szomszédom állatainak, akik szívesen fogyasztják a nálunk egész évben termelődő zöldhulladékot. Soha nem égetem el, nem viszem az erdőszélre a kerti hulladékot, mert vallom, hogy Zirc és a Bakony tiszta levegőjét mindenkinek óvnia kell. Ha fakivágás vált szükségessé, ahhoz külső szakembert bíztunk meg, aki elszállított mindent. Házunk kandallójában csak a megfelelően letisztított nagyobb ágakat tüzeljük el. Évente élünk a házhoz menő elszállítás lehetőségével, még ha rengeteg zsákot is kell vásárolunk, hogy rendben legyen a kertünk, és saroktelek lévén a külső területünk is. Egyetértek a teljes tűzgyújtási tilalommal, a betartást nagyban segítené az évi többször házhoz menő elszállítás.

Kaufmann Enikő (üzletkötő):

– Egyike voltam azoknak, akik a kerti hulladék égetésének megszüntetésére irányuló aláírásgyűjtésben részt vettek. Mindenkinek jót tett a város azzal, hogy Magyarországon viszonylag az elsők között ezt a döntést meghozta, hiszen itt a családok, gyermekek egészségéről is szó van. Eddig éltünk minden lehetőséggel, amit az önkormányzat felkínált, mentünk a zsákokért, gyűjtöttük a kertben keletkezett zöldhulladékot. A gyűjtőpontra történő szállítás lehetőségét is igénybe vesszük. Az jó lenne, ha ősszel és tavasszal többször, mondjuk, két-két alkalommal is lenne házhoz menő gyűjtés. A füvet kívül is, belül is mi nyírjuk, két házzal odébb állatokat tartanak, így ez a hulladék odakerül.

Rottenbücher Helga (kertész):

– A kertben, háztartásban keletkezett növényi hulladékot komposztálom. Egy árnyékos sarokban van a fatákolmányom, az abba elhelyezett zöldhulladékot egész évben forgatom, majd amikor trágyává érett, kijutottam a virágágyásaimba. A nagyobb ágakat összedarabolom gyújtósnak, mert cserépkályhával fűtök. Nagyon jó dolognak tartom a házhoz menő zöldhulladék-gyűjtést, hiszen ilyenkor már le lehet vágni sok évelőnövényt, amit nem kell komposztba rakni. A kerti hulladék égetésének megszüntetésével egyetértek, alternatívaként sűríteném a zöldzsákos rendszert vagy bevezetném a más településeken is működő konténeres gyűjtőpontokat.

(ei, kg)

HIRDETÉS

T TÁRNAI AUTÓSISKOLA
Ny. Sz.: 21221-2007
TANFOLYAM SZEMÉLYGÉPKOCSI és MOTORKERÉKPÁR KATEGÓRIÁKBAN
"B" KATEGÓRIA 4 100 Ft/óra
"A" KATEGÓRIA 3 300 Ft/óra
Rendkívüli kedvezmény
„C" KATEGÓRIÁS JOGOSÍTVÁNYRA
Jelentkezni lehet:
Tárnai Balázs 06-30/446-5093
e-learning lehetőség • Részletfizetés!
www.tarnaiautosiskola.hu
ÁKÓ B/117,75%; VSM A/E - A/Gy/82,61%,
B/E 56,2%, B/Gy 51,05%; KK A/139 400 Ft; B/168 600 Ft
565815

ZIRC ÉS VIDÉKE – PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB (8420 Zirc, József A. u. 1.)
Adószám: 15569499-1-19 Telefon: +36 88/593-810
E-mail: zivi@zirckultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)
Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla
Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft,
egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.
Megrendelhető a kiadónál, a www.zirckultura.hu honlapról letölthető formanyomtatvány kitöltésével.

Mennyi szeretet fér egy cipősdobozba?

A Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ az idei évben is meghirdeti ajándékgyűjtési akcióját.

Tölts meg egy cipősdobozt ajándékokkal 2-13 éves gyerekeknek. A becsomagolt cipősdobozra kerüljön rá, hogy hány éves lánynak vagy fiúnak szánod.

2018. december 01-ig az alábbi helyszínen lehet leadni: 8420 Zirc, Alkotmány u. 14. (Ifjúsági Ház), a Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ irodáiban.

KÖSZÖNJÜK!

Közmeghallgatást tart az önkormányzat

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2018. november 15-én (csütörtökön) 17.00 órai kezdettel közmeghallgatást tart, melyre várja az érdeklődő állampolgárokat. Napirendi javaslat: 1./ Szelektív hulladékgyűjtés, tűzmegelőzés, környezetvédelem. 2./ Tájékoztató a környezet állapotáról. 3./ Az érdeklődő állampolgárok által felvetett kérdések és közérdekű bejelentések, javaslatok megvitatása.

Zirc Városi Önkormányzat értékesítésre meghirdeti a Zirc, Reguly Antal utca 48. szám alatti 724 m2 alapterületű lakóingatlant és az 1796/3 hrsz-ú (Álmos köz, 691 m2), 2358/13 (Győri utca, 1153 m2), 2358/14 (Győri utca, 1009 m2) lakótelkeket. A részletes pályázati kiírás megtekinthető a www.zirc.hu városi honlapon.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésére emlékezett Zirc városa

(Folytatatás az 1. oldalról)
Holecz Tibor hangsúlyozta, a forradalom idején a nemzeti összefogás csodálatos példája valósult meg. A vidék élelmiszerrel segítette a harcoló Budapestet, a zirci járásból is indultak teherautók. Alakult harci csoport is, ők tartóztatták le a bakonybéli, üdülőnek álcázott ÁVH-s központ személyzetét. November 4-e után a Bakonyba húzódtak, csak december elejére tudták őket felszámolni. Zircen is alakult Nemzeti Bizottság. A hírhedt rendőrkapitány Veszprémbe menekült. 1956. december 7-14. között Dudaron általános sztrájk volt a Munkástanácsok vezetőinek letartóztatása miatt. 1957. január 11-12-én több mint 500 bányász és helyi lakos tüntetett, csak a Veszprémből érkező rendőri erősítés miatt oszlott fel a tömeg. A forradalomban való részvételéért a legsúlyosabb büntetést Boldizsár Gábor zirci bányász kapta – sorolta a helyi és környéki vonatkozású eseményeket a szónok. Beszélt arról is, hogy a forradalom után súlyos megtorlás következett. Kétszer annyi embert végeztek ki, mint Haynau 1849-ben. Több, mint 16 ezret bebörtönöztek, 26 ezret internáltak. Kivégezték többek között Nagy Imrét, Maléter Pált, Szilágyi Józsefet, Pallavicini (Pálinkás Antal) őrnagyot, Mansfeld Pétert. Az 1956-os forradalom hozzájárult a sztálinista diktatúrák meggyengítéséhez és a későbbi, 1968-as és a szinte folytonos lengyelországi lázadásokkal együtt a kommunista diktatúrák bukásához – zárta gondolatait Holecz Tibor.

Az emlékező beszédet követően *Imrefi Mór* plébános atya és *Vecsey Katalin* református lelkész mondtak áldást és osztották meg gondolataikat, ezt követően az emlékezők elhelyezték mécseseiket az 56-os emlékkő lábánál. Az esemény zárásaként közösen elénekelték a Szózatot.

(csl)

Rendelet a közterületi alkotások elhelyezésének általános rendjéről

Előző számunkban hírt adtunk arról, hogy felülvizsgálta a képviselő-testület a környezetvédelem részleges helyi szabályozásáról rendeletét, melynek következtében teljes egészében tiltásra kerül városunkban a kerti hulladék égetése. A rendelet a jövő évtől léphet hatályba. Lássuk, milyen további döntések születtek az októberi ülésen.

A környezetvédelmi rendelet másik módosítása zajvédelmi rendelkezéseket érint, mely szerint az önkormányzat a jövőben már nem szabályozza a rendeletben a pirotechnikai eszközök használatát, mert azok felhasználási feltételeit kormányrendelet részletesen szabályozza, beleértve december 31-et is.

Rendeletet alkot az önkormányzat a köztéri alkotások elhelyezésének általános rendjével kapcsolatosan. A rendelet célja, hogy Zirc település egyes közterületein, az önkormányzati intézmények, gazdasági társaságok épületein és belső területein, valamint a nem önkormányzati tulajdonú épületek közterületről látható részein elhelyezendő művészeti alkotások, emléktáblák meghatározott rend szerint, a létrehozott utcákhoz, terekhez építészeti, művészeti, kulturális és szellemi értékekhez illeszkedjenek, ezáltal hozzájáruljanak a település minőségi fejlesztéséhez a jövő nemzedékek számára. Az alkotások elhelyezésére beérkezett kérelmeket háromtagú szakmai munkacsoport bírálja majd el, melynek tagja lesz a város főépítészi referense is. Támogató szakmai véleményüket követően – a képviselő-testület döntési jogkörébe tartozó esetekben – a kezdeményezőnek saját költségére meg kell kérnie a Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. szakmai véleményét is. A rendelet-tervezet szintén megküldésre kerül véleményezésre az illetékes szerveknek.

Az önkormányzat által alapított kitüntetésekről szóló rendeletét is felülvizsgálta a képviselő-testület. Ennek következtében a jövőben már nem csak legfeljebb egy személynek, illetve több jelölt esetén nem csak megosztással lehet odaítélni évente a „Zirc Város Közszolgálatáért” kitüntetést. A „Zirc Város Tisztviselője” szakmai kitüntetés esetén pedig pontosabban meghatározásra került a kitüntetésre jelölhető személyek köre.

Módosul az önkormányzat 2018. évi költségvetésével kapcsolatos rendelet is, jelentős részben az állami támogatások előirányzatainak változása nyomán. A költségvetés főösszege 125 773 ezer forinttal emelkedik, így az 3 023 363 ezer forintban került megállapításra.

TOP projektekkel kapcsolatos döntéseket is hozott a képviselő-testület. A „Komplex turisztikai fejlesztés Zircen” című pályázati finanszírozásból megvalósítandó Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház kétszintes és utcai egyszintes épületrészeinek átalakítására, illetve a felújítás kivitelezési terveinek aktualizálására a tervezőt választotta ki a testület. A „Zirc – zöldváros a Magas-Bakonyban” projektek esetében – mely a Rákóczi tér apátság előtti zöldfelületének megújítását, valamint a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház ingatlanán termelői piac kialakítását célozza – a közbeszerzési eljárás veszi kezdetét. A megvalósítás első fázisában a termelői piac, valamint az apátság előtti térrész tervei elkészültek, a piac engedélyezése lezárult, a kiviteli tervek készülnek. A „Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ védőnői szolgáltatásának fejlesztése” projekthez két kivitelezési munkára választotta ki a kivitelezőt a testület az ajánlattevők közül.

Helyreigazítás *– a 2018. október 26-i számban helytelenül írtuk a képviselő-testületi ülésén felszólaló hölgy nevét, amely helyesen Gyenes Katalin. A hibáért elnézést kérünk! – szerk.*

A közös munka előreviszi a várost

A településfejlesztési koncepció készítésének közösségi tervezése utolsó fórumára október elején került sor. Szép számmal eljöttek a korábbi fórumok résztvevői és újakat is üdvözölhettünk.

A fórum célja a korábbi alkalommal megfogalmazott 10 cél elérésének érdekében intézkedések, cselekvések meghatározása. A 10 célt a szervezők 3 csoportra bontották az összetartozó témák mentén, és mindenki az őt érintő, érdeklő kérdésben tehette meg javaslatát, fogalmazhatta meg gondolatait. Majd a többi témához is volt lehetősége hozzátenni, kiegészíteni. Felkerültek a papírra a gazdaság, humán gazdaság, közszolgáltatások, humán erőforrások, települési környezet, térségi kapcsolatok, a kommunikáció és a marketing témákban megfogalmazott javaslatok, melyeket a résztvevők megvitattak. Egyes kérdésekben nézetkülönbségek is felszínre tudtak jönni. A fórum zárásaként megfogalmazódott a résztvevők soraiból, hogy a város fontos kérdéseiben igényelnének ugyanilyen egyeztető fórum, közösségi tervezés létrehozását. A település dolgaiban a demokrácia gyakorlásának fontos eszköze a közösségi tervezés, ha a település lakossága befogadó, a közös munka előre tudja vinni a várost, a város közösségét. Várjuk a településfejlesztési koncepció munkaanyagát, a településtervezéssel megbízott cég vezetője felajánlotta, hogy megbízásukon felül, hasonló fórum keretében ismertetik a tervet, amennyiben erre igény van. A szervezők megköszönik minden résztvevőnek a munkáját, nagyon jó volt együttdolgozni, a különböző nézőpontokat megismerni. Nagyon jó muníciót kaptak ez által a tervezők a koncepció megalkotására!

Várszegi Bernadett főépítészi referens

Kutatási eredmények egy könyv lapjain (1. rész)

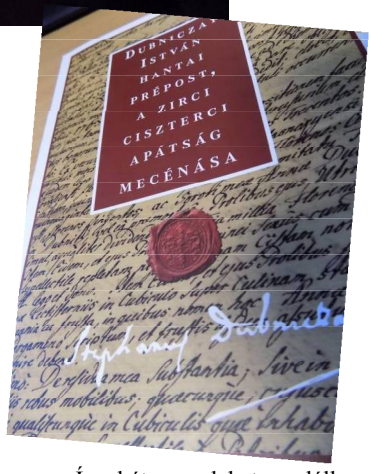
Októberben mutatták be Zircen a „DUBNICZAY ISTVÁN HANTAI PRÉPOST, A ZIRCI CISZTERCI APÁTSÁG MECÉNÁSA” című könyvet. A kutatómunkáról és a kiadvány készülésének körülményeiről *dr. Vida Beátá*val, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház történészével beszélgettünk. Az interjút két részletben közöljük.

– 2014-ben merült fel a gondolat, hogy valamit kellene kezdeni Dubniczay Istvánnal. Annyi információnk volt, hogy a ház falán van egy tábla, mely szerint 1766-ban épült, és „Dubniczay-ház” az eredeti neve az épületnek. Már a múzeum előző felújítása során készültek falkutatások és műemléki kutatások, és már ott nem stimmeltek az adatok. Sokkal régebbi volt az épület, és semmi sem úgy volt, ahogy arról a helyi legendák szóltak. Elkezdtünk utánanézni annak, hogy ki is ez a Dubniczay István. A Katolikus Lexikonban és a Pfeiffer-féle gyűjtésben találtunk néhány apróbb adatot róla, de azok sem stimmeltek. Nagyon érdekes évszámokat tüntettek fel a szerzők. A kutatómunkám során kiderült, hogy a 18. században ezen a környéken öt Dubniczay István élt. Ennek az öt személynek az életeseményeit, adatait összemosták egy személybe, és ezt kellett kihámozni. Szépen, apránként szétválogattam a szálakat, és nagyon sok mindent megtudtunk, leszámítva azt, hogy mikor született Dubniczay István. Levelezését, ami fennmaradt Veszprém megyében, beszereztük, digitalizáltuk, a múzeumban megtalálható. Elemeztük a leveleit, végrendeletét, megtaláltuk benne a szülei, testvérei nevét, ami alapján be lehetett azonosítani. Kiderült, hogy Trencsénteplicen született, magyar nemes volt, legalábbis annak vallották a szülei, amikor beíratták az iskolába. A trencséni jezsuitáknál kezdte meg a tanulmányait, és onnan haladt szépen felfelé a ranglétrán. Nem tudjuk, hogy hol végzett pontosan, csak azt, hogy már felszentelt papként érkezett Veszprémbe.

– A tudományban nagyon fontos, hogy tudni kell elmagyarázni a kutatási anyagot laikusok számára, és ezt azok tudják megtenni, akik a legjobb szakértői az adott témának. Ezért bevontunk intézményeket a kutatómunkába, már a 2016-os Dubniczay-kiállításon együttműködtünk a Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltárával és a Veszprémi Főegyházmegye Levéltárával, ezek az intézmények őrzik az iratanyagot, az ő segítségükkel állítottuk össze a kiállítás anyagát, szövegezését. Ifj. dr. Hermann István főlevéltáros a terület legjobb szakértője, lektornak is őt kértük fel a könyv kéziratához. Nagyon fontos, hogy ne csak érthető legyen a szöveg, hanem pontos adatok is szerepeljenek benne. Hiteles, valós információkat kell átadni, és ehhez tartja magát a múzeum a múzeumpedagógia területén is. A következő intézmény, amelyet bevontunk a kutatásba, az Országos Széchényi Könyvtár volt, a lexikonok állítása alapján ugyanis Dubniczay Istvánnak volt egy kézirata, amit ők őriznek. Felvettük a kapcsolatot a kézirattárral és megkaptuk a kiállításra a kéziratot. A Zirci Ciszterci Apátság szintén besegített, Lőrinc atyával kiválogattuk az apátság „kincsei” közül azokat, amelyek Dubniczay Istvánhoz köthetők. Gyönyörű szép kehely, szerzetesi habitus, miseruhák voltak láthatók a kiállításon, amivel megpróbáltuk egy kicsit a kort visszavarázsolni. És ezzel valahogy úgy gondoltuk, hogy vége, kész, lezárult, bemutattuk azt, amit tudunk. A kiállítást úgy kezdtük, hogy semmi sem igaz a korról, amit eddig tudtunk. Minden állítás, helyi legenda megdőlt. Nem 1766-ban építették a házat, hanem akkor halt meg Dubniczay, végrendeletében pedig visszaadta a házat a ciszterci rendnek. Mindez azt jelenti, hogy már korábban a rend tulajdonában volt, és sokkal régebbi, mint azt a tábla tanúsítja. Pontosan nem tudjuk, mikor épült, viszont folytatódtak a falkutatások és a műemléki feltárások az épületben, és kiderült, hogy vannak a háznak olyan részei, amelyek középkori alapokra épültek. A források tanúsága szerint ez a házsor volt érintett az 1704-es Rákóczi-féle gyújtogatásban, és úgy néz ki, hogy ez a ház, illetve a szomszédos épületnek egy része az, amelyben a középkori folytonosság fellelhető, ezek a legrégebbi épületek Zircen. Az első pályázat, amit nyertünk a Dubniczay-kutatásra, egy Hungarikum Pályázat volt, aminek a részét képezte a falkutatás. Koppányi Andrással dolgoztunk együtt, aki már több épületnél is megjelent itt a környéken, egy nagyon tapasztalt szakértője a kornak és ennek a régiónak is. Nemcsak műemlékes szakember, hanem régész is. Tehát lényegében a forrásokat falkutatási eredményekkel is alátámaszthatjuk, és minél több a forrás, annál biztosabban állíthatunk dolgokat.

– Lezártuk a kiállítást, és elkezdtünk azon gondolkodni, hogy hogyan tovább. Van egy hatalmas anyag, egy nagy kutatómunka, aminek csak egy nagyon apró szelete került a kiállításon bemutatásra, és gondoltuk, jó lenne, ha ennek lenne valamilyen írásos formája is. Az Országos Széchényi Könyvtár munkatársaival együttműködve döntöttünk úgy, hogy megpróbáljuk feldolgozni Dubniczay István életét és munkásságát. Tárgyalásokat folytattunk a kiadásról, a múzeum már korábban megvásárolta Dubniczay kéziratának digitális másolatát. Elkezdtünk hát dolgozni a könyvön. A latin szövegek gondozására Bán Elizeus atyát kértük fel, aki a barokk kor kiváló szakértője. Egyházi és történelmi szövegről volt szó, tehát speciális tudást igényelt a szövegek gondozása. Csapatmunkában történt a fordítás. Valakinek megvolt a latin tudása, valakinek a történeti tudása, valakinek a kortudása, így raktuk össze a szöveget. A fordítás is megtörtént, lábjegyzetekkel láttuk el, bevezető tanulmány készült. A kézirat leadása előtt körülbelül két héttel rájöttünk, hogy nem is Dubniczay István a szerzője a kéziratnak. Nem azt mondom, hogy mindent elölről kezdtünk, de egy teljesen új koncepciót kellett felvenni, és egy hihetetlen feszített munkatempóban dolgoztuk végig az utolsó időszakot. A konklúzió az lett, hogy lehet, hogy nem ő volt a szerző, de tudvalevőleg egy nagyon művelt kanonokról van szó, és előfordulhat, hogy az ő indíttatására készült el a kézirat. Így hát nem lehet csodálkozni azon, hogy a veszprémi káptalan levéltárában ülő kanonok Dubniczay István nevét pingálta rá, mint szerzőt a kézirat borítójára. Ugyanis egy nagyon fontos műről van szó, egy püspöklistát készített, és korábbi püspöklistát Veszprém megyében csak egyet ismerünk, és az elemzés is kimutatta, hogy egy nagyon alapos kutatómunkával készült iratról van szó. A szerző felhasználta a káptalanban található okleveleket, pontos hivatkozásokat találtunk. A 18. századi adatok pedig reflexiók, tehát saját tapasztalatból írt apró kis szövegek. A szerző ismerte azokat a püspököket, akikről írt.

A második részben megtudhatjuk, hogyan jöttek rá a könyv készítői, hogy nem Dubniczay István a kézirat szerzője, megismerhetjük közelebbről a zirci apátság mecénását, s a könyv további kulisszatitkaiba is bepillantást nyerhetünk. A képen: Dr. Vida Beáta történész és a könyv borítója

2018. november 10.
SZENT MÁRTON-NAPI CSALÁDI NAP

16 órától
Tollfosztás a Zirc Város Nyugdíjas Klub tagjaival és kenőtoll fonása Szurgyi Zsuzsannával
Nemezelés a Tekergő Műhellyel
Szövés Frecot Emesével

17 órától
dr. Bubnó Hedvig történész (KRE-Történettudományi Intézet): Antik örökség - kereszténység - "püspökség"

18 órától
Ludas Matyi – színdarab
Előadják a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület tagjai

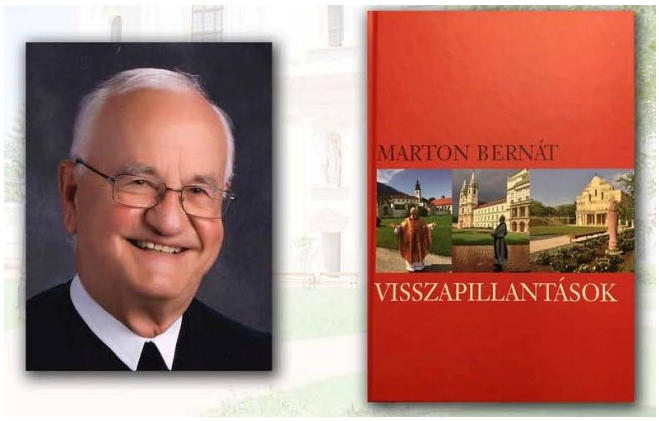

Kézműves termékek vására.
A Márton-napi finomságokról a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület gondoskodik.

A programon való részvétel ingyenes.
Mindenkit szeretettel várunk!

Helyszín: Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház
8420 Zirc, Rákóczi tér 10.

Könyvbemutató *Marton Bernát* ciszterci atya Visszapillantások című könyvének bemutatója **november 10-én, 16.30** órai kezdettel a Zirci Ciszterci Apátság Látogatóközpontjának Gobelin-termében. „Ciszterci életemet 1961. augusztus 29-én kezdtem. Egy nyolcnapos lelkigyakorlat után (teljes csendben és mindenkitől távol megkaptam a novícius fehér reverendáját és fehér skapuláréját a nagyon kedvelt Bernát névvel együtt, Clairvaux-i Szent Bernátunkat tisztelvén." – idézet a könyvből.

Városnéző séta Zirc Városi Önkormányzat **november 10-én, szombaton 10.30 órától** városnéző sétát szervez. A garantált gyalogos városnézés keretében *Kirmer Anna* muzeológus mutatja be Zirc nevezetességeit az érdeklődők számára 1,5–2 órás időtartamban. A séta a Zirc Információs Ponttól (Reguly Múzeum bejárata, Rákóczi tér 10.) indul.

Textiles Műhelyek '18 *Szőnyegi Zsófiá*val. Szitanyomó és mintatervező tanfolyam. Shibori Batikolás/Alternatívák Nejlonzacskóra (november 14.). Karácsonyi terítők- és ajándékkészítés szitanyomással (november 30.).

GAYER MÁTYÁS TRIO: NEVER ENDING STORY

lemezbemutató koncert

2018. november 18., vasárnap
16.00 óra

Zirci Ciszterci Apátság Látogatóközpont
Zirc, Rákóczi tér 1.

November 10-én, szombaton a Művelődési Házban MetalNacht koncertek a zirci zenészeket, zenekarokat tömörítő BÁRKA Alapítvány szervezésében. **Kapunyitás: 19.00.**

Ringató zenés családi foglalkozás *Rábaközi Rita*val november 16-án és 30-án, pénteken 10.30-kor a Művelődési Házban.

Véradás MűvHáz, november 22. (csütörtök) 14.00–18.00.

Megjelent a Zirc anno… 2019 naptár
November 7-én a Városháza nagytermében ünnepélyes keretek között került bemutatásra *Müller Anikó* „Zirc anno… 2019" naptára. A kiadvány kapható a főtéri papír-írószerboltban, a Mákvirág üzletben és a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház ajándékboltjában. A naptárbemutatóról bővebben a következő számunkban olvashatnak.

caritas hungarica

A Zirci Római Katolikus Plébánia Árpádházi Szent Erzsébet Katolikus Karitász csoportja

JÓTÉKONYSÁGI DÉLUTÁNT RENDEZ

Időpont: 2018. november 17. szombat, 15 óra
Helyszín: Ciszterci Apátság Látogatóközpont Gobelin terme

Fővédnök:
Szijártó László
Veszprém Főegyházmegyei Karitász igazgatója

Megnyitja:
Imrefi Mór O.Cist
zirci plébános

Közreműködnek:
Katona Bálint ének
Balogh Beáta ének
Ulrich Anna vers
Rezsőfi Lívia fuvola
Palánkai Tünde fuvola
Palánkai Hanna fuvola
Csetényi Bujka Néptánccsoport
koreográfus: Kreutz Károly
művészeti vezető: Nagy Boros Tünde
Wasserfall Harmonika Kultúrcsoport Bakonynána
művészeti vezető: Horváthné Venczel Ágnes

A rendezvény során felajánlott adományokat a rászoruló családok karácsonyi csomagjainak tartalmára és tűzifára költjük.

Óvatosságra inti a rendőrség a tűzifavásárlókat

Itt a fűtési szezon, sokan pedig már ilyenkor gondoskodnak a téli tüzelőről. A házaló kereskedők gyakran üzletelnek tűzifával, közöttük pedig vannak olyanok, akik különböző módszerekkel igyekeznek megkárosítani a gyanútlan vásárolókat.

Békés megyében a fűtési szezon beköszöntével minden évben érkeznek bejelentések a rendőrségre tűzifa-árusítással kapcsolatos csalásokról. A rendőrség ezért ismételten óvatosságra inti a tűzifa átvásárlókat.

Lehetőleg csak telephellyel és hiteles mérleggel rendelkező cégtől, vállalkozástól vásároljanak tüzelőt. Újsághirdetés útján, vagy házaló árusoktól való vásárláskor nagyobb az esélye annak, hogy csalás áldozataivá válnak. A kedvezőnek tűnő, a piaci árnál jóval alacsonyabb árról szóló ajánlatokat fontolják meg. Megrendeléskor előre egyeztessék a kiszállítás időpontját és lehetőleg kérjék olyan családtag, vagy szomszéd segítségét a lerakodáshoz, aki jártas a tüzelőanyagok vásárlásában.

Csak akkor fizessék ki a fát, ha megnézték, hogy olyan minőségű, amilyet szerettek volna és a jelenlétükben le is mérték az átadott mennyiséget. Csak a lepakolt fa árát fizessék ki. Amennyiben az eladó előleget kér, legyenek nagyon körültekintőek. Ha nem ismerik jól a vállalkozót, céget, előre ne utaljanak, és ne adjanak át pénzt. A kiszállításkor idegeneket ne engedjenek be a házba. Mielőtt megérkeznek, készítsék elő a megbeszélt vételárat, ne a szállítók szeme láttára vegyék elő összes megtakarított pénzüket.

Ha bűncselekmény áldozatává váltak, a lehető legrövidebb időn belül értesítsék a rendőrséget a **112-es** segélyhívószámon.

A Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési hírleveléből

MESÉLŐ MÚLT: *Régi zirciekre emlékezve – 2. rész*

AMBERG József
(Zirc, 1868 – Temesvár, 1948)

2018-ban ünnepeljük születésének 150., halálának 70. évfordulóját. Régi zirci családban született. Apai ágon nagyapja és apja is takács volt, de a Hosszú utcában (ma Deák Ferenc utca) egy boltot is működtettek. Miután József édesapja átvette az üzletet, és a testvéreit kifizette, a boltot nagy, tekintélyes üzleti és családi házzá bővítette. Az üzlet jól ment, a szomszédos községekből is jöttek a vevők, úgy hívták, hogy „takács-boltos”. Két szövőszéke is volt, amin dolgozott, de ha megszólalt a bolt csengője, kiugrott, és kiszolgálta a vevőt. Később fa- és gabonakereskedéssel is foglalkozott. Fiai közül Amberg János a kereskedést, Amberg Ferenc a faipari részt vitte tovább. József édesanyja, Lambert Anna családja is a takácsmesterséget folytatta, a Sörház utcában volt a házuk (ma az Arborétum bejáratához közel). Amberg József zirci gyermekkorára szívesen emlékezett vissza. A házukhoz közel szép fenyves, bükkös, tölgyerdők voltak. A gyerekek szabadidejüket az erdőn-mezőn töltötték, ezek voltak a legszebb napok. Társaival versenyt futottak, célba dobtak, felkeresték a szarvaskúti forrást, a barlangokat, kugliztak Kardosréten. Sokat olvasott a szabadban. Ha kellett, otthon 7-8 évesen már hajtotta a szövőszéket.

Bár elsőszülött lévén apja mesterségét kellett volna folytatnia, de mivel kitűnő tanuló volt, a zirci főtanító, Würth Bene Gábor édesapját meggyőzte, hogy ne kereskedelmi pályára adja fiát, hanem tanító legyen. 10 évesen a székesfehérvári ciszterci gimnáziumba íratták, ahol 15 évesen érettségizett. Érettségi után apja el akarta helyezni a székesfehérvári Mauthner kereskedő cégnél, de újból meggyőzték, így Budán, a Paedagogiumban (ma az ELTE Tanító- és Óvónőképző kara) tanult tovább. Az intézet élén akkor Gyertyánffy István állt, aki 1873-ban a tanítóképzőből létrehozta a Paedagogiumot. Itt nemcsak a népiskolai és polgári iskolai tanítókat képezték, működtettek egy gyakorló iskolát, de 1887-től két éves tanfolyamon a tanítóképző intézetek leendő tanárait is itt oktatták. Amberg József 8 évig (1883-1891) tanult és tanított itt, majd az intézetben maradva, a felsőbb szintű oktatásban is részt vett 1898-ig.

A pedagógiai módszertan oktatásának mestereként tartották számon. Több szakcikket publikált a Magyar Paedagogia és a Magyar Tanítóképző c. lapokban. A Magyar Paedagogiai Társaság tagja is volt. Eredeti szakja a matematika volt, így amikor Budapestről már vágyott a vidéki életre, és Pápán matematika-fizika szakos tanárt kerestek, hogy közelebb legyen Zirchez, elvállalta. Pápán a bencés gimnázium tanára lett (1898-1906), ahol a zirci Scherer családból több fiú is a tanítványa volt. Egy pápai leányiskolában testnevelő tanárként is működött. Pápán nősült meg, felesége Moudry Mária karánsebesi nagypolgári család tagja lett. Majd a Temesvári Állami Tanítóképző igazgatója lett. Az intézmény 1893. szeptember elején nyílt, 1895-ben a Gyárvárosban felépített palotaszerű épületbe költözött. 1906-ban pályázatot írtak ki az igazgatói állás betöltésére. 26 jelentkező volt, különböző ajánlólevelekkel, de az állást Amberg József kapta meg, és 1919-ig a Temesvári Állami Tanítóképző Intézet igazgatója maradt, ekkor a tisztet egy román származású tanár kapta meg, de ő továbbra is taníthatott az intézetben. Az iskola igazgatójaként Temesvár hivatalnoki rangsorában az elsők közé tartozott, de nagyon elfoglalt volt. Reggel az intézetben kezdte a munkát, mindent ellenőrzött, délelőtt előadásokat tartott, délben hazament ebédelni, picit pihent, újságot olvasott, délután a levelezést intézte. Demokrata volt, mindenkihez nagyon korrekt volt, sokat olvasott, a szakirodalmon kívül szépirodalmat is, Eötvös József regényeit nagyra értékelte. A vidéki életet kedvelte, szerette az állatokat, különösen a lovakat. A botanika is közel állt hozzá, a növényeket három nyelven, magyarul, németül és latinul is meg tudta nevezni. Ügyesen tornázott, a fizikai munkát sem vetette meg, szívesen fűrészelte és hasogatta a tűzifát, a fa illata a zirci fakereskedésre emlékeztette.

Szülőföldjére mindig szívesen és megbecsüléssel gondolt vissza. A 68. születésnapján, 1936-ban kezdte írni a visszaemlékezéseit Zircről, a gyerekkoráról, az Amberg családtagokról és sok élményszerű leírás is van benne a régi, még 19. századi Zircről. Élete végén sok gond és baj érte, betegség, háború, infláció. 1948-ban halt meg, sírja Temesváron van.

Három gyermeke született, Erzsébet egy újságíró felesége lett, Gyula (1906-1981), főiskolai tanár, Imre festőművész. 1972-ben Amberg József unokája, Gerlinde megkapta a lehetőséget, hogy családegyesítés címén férje után Münchenbe kiutazzon, utána az egész Amberg család kitelepült, tulajdonképpen visszatelepültek őseik földjére, Bajorországba, ahol Amberg szépséges városa található. Temesváron nem maradt több Amberg nevű ember. Amikor kitelepültek Németországba, és Győr közelében robogott a vonat, Zirc fele néztek, és apjukra gondoltak, aki hosszú életének utolsó napjáig Zircre vágyott, ott szeretett volna a temetőben nyugodni.

Amberg József, Moudry Hugó, Amberg Józsefné Moudry Mária, állnak Amberg Gyula és Imre (ca. 1925) *(Forrás: Amberg Lajos írása)*

CK

Doberdói emlék

2018. október 26-án, pénteken reggel a Zirci Fúvósokkal, *Karácson Zoltán* tanár úr vezetésével, a helyi KRAS zenekar meghívására Doberdó del Lago-ba utaztunk.

Délután a vendéglátó zenekar tenorkürtösének kicsi éttermében finom uzsonna várta a csapatot. Itt ismerkedtünk meg *Voneki László* Úrral, aki a Trieszti konzulátus önkéntes tolmácsaként, végig nagy empátiával, türelemmel segített nekünk. Este önálló koncertet adtunk Jamiano község lakóinak, ahol Doberdo polgármestere barátságos szavakkal köszöntötte a magyar vendégeket. *Dr. Horváth Sándor* alpolgármester megköszönte a meghívást és elmondta, hogy **„együttesünk a zene nyelvén hozta el a barátság és a béke üzenetét Zircről."**
Másnap délelőtt, meghatódva álltunk a doberdói fennsík felett uralkodó San Michele /Szent Mihály/ hegyen, ahol az I. világháború legsúlyosabb harcai voltak. Ezeken az ormokon olaszok és magyarok hősként harcolva testvérré lettek a halálban MCMXV július - MCMXVI augusztus – áll az emlékmű tábláján.
11 órakor, a San Martino del Carsoban lévő Szent Márton templomhoz mentünk. A letenyei zarándokok Szent Márton tiszteletére szentmisét tartottak, utána mi rövid hangversenyt adtunk. A zarándokok nagy örömmel fogadták a Zirci Fúvósok műsorát. Később meglátogattuk a Nagy Háború Múzeumát és a Magyar Emlékművet.
15 órakor a Visintini Magyar Kápolna tiszteletére zenélt az olasz és magyar zenekar. Doberdo polgármestere és a zirciek nevében alpolgármesterünk köszöntötte a megjelenteket és koszorút helyezett el a kápolna kapujára.
Este a két zenekar közös zenéléssel köszöntötte egymást, majd búcsúvacsora zárta a tartalmas napot. Jövő májusban várjuk szeretettel Zircre a vendéglátó KRAS zenekar tagjait a Doberdo-ban kezdődött baráti kapcsolat folytatásának reményében.
Vasárnap reggel indultunk haza és meglátogattuk a Borgo Grotta Gigante cseppkőbarlangot. Trieszti városnézésünk a nagy esőzés miatt rövidre sikerült.

Dreska Regina Zoé, Molnár Petra
zenekari tagok

Változik a NEA pályázati rendszer

Jelentős változások lépnek életbe a jövő évtől a civil szervezetek körében legnépszerűbb pályázati forrás, a Nemzeti Együttműködési Alap (NEA) rendszerében.

A témában a Veszprém Megyei Civil Információs Centrum ingyenes tanácsadási napot tartott a Művelődési Házban. Megtudhattuk többek között, hogy egyszerűsödik a pályázati rendszer, a kisebb civil szervezetek könnyebben juthatnak támogatáshoz. Januárra módosul a pályázatok beadási határideje, eltörölhetik a működési és szakmai pályázati kategóriákat. A civilek 6 Milliárd forintra pályázhatnak a 2019-es évben. További információk: www.civilhazveszprem.hu

Csapatépítő Hétvégére várják a jelentkezéseket

A Reguly Iskoláért Alapítvány a Honvédelmi Sportszövetség támogatásával, a Család- és Gyermekjóléti Központ szervezésében Csapatépítő Hétvégét hirdet 9-15 éves, nappali tagozatos tanulók részére.

A Csapatépítő Hétvégére november 23-25 között /péntek délutántól, vasárnap 10 óráig/ kerül sor Porva, Szépalma-pusztán. **Jelentkezni november 15-ig lehet.** A programok között reggeli torna, „alaki" foglalkozás, elsősegély- és katasztrófavédelmi ismeretek; csapatversenyek: foci, bowling, csocsó, asztalitenisz; kincskereső kirándulás, solymász bemutató, hun játszóház, hunharci bemutató, íjászat, szalonnasütés szerepel. A szervezők szállást, teljes ellátást biztosítanak a résztvevő gyerekeknek.

Részletes információk: Valler Szilvia 20/563-1750,
Vankó Zoltánné 30/162-1642 és Koós Kata 20/563-2208 szervezők

Babazsúr a Halloween jegyében

A Bakonyi Babázó Csoport első alkalommal rendezte meg Halloween-i Babazsúrját a Művelődési Házban.

A programra sokan eljöttek, többen az alkalomhoz illő jelmezbe öltözve. Remek hangulatban telt a délután, ahol játszóház és fotósarok is várta a kicsiket. Külön köszönet az édesanyáknak a sok finomságért, amivel készültek!

Szöveg: Lott Henriette

Fotó: Anyukák

Zirc és Csetény is remekelt a megyei diákolimpián

Városunk adott otthont a Sportlövő Diákolimpia Megyei Döntőjének. Az MTTSZ Területi Klub Zirc főszervezésében és rendezésében, a Magyar Diáksport Szövetség és a Magyar Sportlövő Szövetség társszervezésében megvalósuló versenyen légpuska és légpisztoly húszlövéses számokban álltak céltábla elé általános iskolás és középiskolás fiatalok a Művelődési Ház légpuskás lőterén.

A versenyt *Varjas József*, a házigazda klub elnöke, majd *Varga Károly* olimpiai bajnok sportlövő, a Veszprém Megyei Sportlövő Szövetség elnöke értékelte, s adta át a díjakat. Korcsoportonként, kategóriánként az első három helyezett érem- és oklevéljutalomban részesült, s továbbjutott az országos döntőre, melynek december 8-án Bonyhád ad otthont.

A térségi érintettségű eredmények: **Légpuska 20 lövés, általános iskolás** *Fiú:* 2. Horváth Bálint (Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola). *Csapat:* 1. Vámbéry Ármin Általános Iskola, Csetény. 2. Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola. *Lány:* 2. Vintze Regina, 3. Bittmann Kata (mindketten Reguly, Zirc). *Csapat:* 1. Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola. **Légpuska 20 lövés, középiskolás** *Fiú:* 1. Végh Attila (VSZC Ipari Szakgimnázium), 2. Mihályfi Vendel (III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és AMI). **Légpisztoly 20 lövés, általános iskolás** *Fiú:* 2. Horváth Bálint (Reguly, Zirc). *Csapat:* 1. Vámbéry Ármin Általános Iskola, Csetény. *Lány:* 2. Bittmann Kata (Reguly, Zirc). *Csapat:* 1. Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola. **Légpisztoly 20 lövés, középiskolás** *Fiú:* 2. Varga Kristóf (Ipari, Veszprém), 3. Kovács Kolos (VSZC Táncsics Mihály Szakképző Iskola, Veszprém).

Parádés teljesítmény 2018-ban is, de még nincs vége

Remek teljesítményt nyújtott a 2017-es szezonhoz hasonlóan az idei évben is Kaufmann Krisztián klubunk - a „Wings” Dart Club - játékosa.

A veszprémi Centrum DSE. steel egyéni hatfordulós sorozatán /BDOC/ ezúttal az ezüstérmet sikerült megszereznie. A Veszprém Megyei Darts Szövetség által rendezett, szintén hatfordulós steel egyéni és páros /*Bagi Jánossal* az oldalán/ bajnokságán egyaránt a dobogó legmagasabb fokára állhatott fel.

Érdekesség, hogy pályafutása során már 25 megyei elsőségnél tart, ami példátlan a megyei darts sport történetében. A négy helyszínen – Balatonfüred, Győr, Veszprém, Zirc – lebonyolított több mint húszfordulós Észak-Dunántúli Magyar Darts Liga versenysorozatán ötödik alkalommal végzett az első helyen. Nyolcadik helyen zárt a Magyar Darts Szövetség steel egyéni Nemzeti bajnokságán, egy alkalommal döntőt is játszott! Nincs más hátra, mint gratulálni játékosunknak!

A fontos versenyek sorának azonban nincs vége! November 3-án a HUNGARIAN OPEN vetélkedésén, majd november 24-én a Magyar Darts Liga döntőjén kell a táblák elé állnia. Zárásként december 29-én a Centrum DSE. – „Wings” D.C. évzáró nagy versenyén utoljára áll a táblák elé klubunk mezében.

Köszönet Krisztiánnak a több mint két évtizedes becsületes helytállásért, mely idő alatt a legalacsonyabb szintről kezdve eljutott a profik mezőnyébe is, bizonyítva ezzel kitűnő kitartását és hozzáállását.

Új egyesületében sok sikert és eredményes játékot kívánunk neki!

„Wings” Dart Club

Erdélyben futballoztak a zirci iskolások

A közelmúltban folytatódott a Barátság Kupa versenysorozat, amely két oktatási intézmény, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium és a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola kapcsolatán alapszik.

A tornának egyszer Sepsiszentgyörgy, egyszer Zirc ad otthont, ez volt a hetedik alkalom. A sportdelegáció a Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat buszával utazott Erdélybe, vezetői *Burján István* igazgató és *Detre Miklós* voltak, a csapatot pedig *Dublecz Márk*, *Földesi Benedek*, *Földesi Lőrinc*, *Kiss Barnabás*, *Maser Márk*, *Sasvári Levente* és *Szücs Ármin* csapatkapitány alkotta. A gyerekek utaztatását a szülők támogatták. A zirciek öt csapat közül a második helyen végeztek, csak a címvédő és házigazda Székely Mikó Kollégium csapata tudta legyőzni a Reguly-sokat. A küzdelmes mérkőzések mellett a fiataloknak kulturális programban is volt részük, több nevezetességet is megtekintettek. A „Határtalanul” Program jóvoltából többen jártak már Erdélyben, és mindnyájan szívesen emlékeznek vissza az ott eltöltött időre. A barátság ápolása a sport által folytatódik, várhatóan jövő tavasszal visszalátogatnak a sepsiek Zircre, és fogadkoznak iskolánk tanulói, hogy visszavágnak a kint elszenvedett egyetlen vereségért.

A zirci iskolások csapata a második helyért járó díjjal